

Om skat

Skattemæssige overvejelser ved uskiftet bo

Når du skal beslutte, om du vil sidde i uskiftet bo, er det værd at gøre nogle skattemæssige overvejelser. Blandt andet har det betydning om dødsboet er skattefrit eller skattepligtigt, og om der er udskudt skat på formuen.

Hvad er forskellen på skiftet bo og uskiftet bo?

At skifte et bo er at gøre jeres fælles bo op, når din ægtefælle dør. Skifter du boet i skifteretten med det samme, skal du udbetale arv til de andre arvinger.

Vælger du derimod at sidde i uskiftet bo, vil arvingerne først modtage deres arv enten ved din død, eller når du senere vælger at skifte boet fx i forbindelse med nyt ægteskab.

Nogle vælger at sidde i uskiftet bo, fordi de ikke synes, de har råd til at skifte. Andre har blot ikke overskud til at få det gjort.

En skattemæssig tommelfingerregel

Når du vælger at sidde i uskiftet bo, gøres skatten ikke op, i forbindelse med at du overtager hele formuen. Det betyder, at eventuelle skattemæssige fortjenester og tab på formuen ikke udløses i forbindelse med dødsfaldet. Du overtager i stedet den udskudte skat, der evt. er på formuen.

Hvis du derimod vælger at skifte fællesboet beskattes eventuelle fortjenester og tab på formuen i dødsboet – men kun hvis dødsboet er skattepligtigt. Hvis dødsboet er skattefrit udløses eventuelle udskudte skatter altså ikke, men fjernes, uden at du overtager den udskudte skat.

Tommelfingerreglen er derfor, at man ud fra en skattemæssig betragtning bør vælge at skifte fællesboet, hvis der er skattemæssig fortjeneste på formuen (udskudt skat), og hvis dødsboet samtidig er skattefrit.

Skattepligtigt eller skattefrit bo?

Et dødsbo er skattepligtigt, hvis aktiverne eller nettoformuen i dødsboet overstiger 3.070.100 kr. (2022) på skæringsdagen i den endelige boopgørelse. Ellers er dødsboet skattefrit. At et dødsbo er skattepligtigt har bl.a. den betydning, at udskudte skatter udløses i forbindelse med skiftet.

Hvad indgår i dødsboet?

Som udgangspunkt er det halvdelen af fællesboet, der indgår i dødsboet. Afdødes pensionsordninger og livsforsikringer, der tilfalder en begunstiget, indgår ikke i dødsboet. Læs mere om, hvilke aktiver der indgår, i Jyske Banks faktaark "Skattemæssige overvejelser ved skifte af et dødsbo".

Hvad er udskudt skat?

En udskudt skat er eksempelvis skatten på et aktiv, der er steget i værdi. Skatten udløses som regel, når aktivet sælges eller på anden måde afstås – eksempelvis i forbindelse med et dødsbos udlodning af aktivet til arvingerne. I et dødsbo udløses skatten på fortjenesten kun, hvis dødsboet er skattepligtigt.

Hvis dødsboet er skattefrit fjernes den udskudte skat i forbindelse med skiftet.

Ikke alle fortjenester er skattepligtige. Eksempelvis er fortjeneste på salg af den private bolig som regel skattefri. Der vil derfor være dødsboer uden udskudt skat – eksempelvis et dødsbo, som alene består af dødes skattefrie bolig og kontanter.

Eksempel: Udskudt skat i et uskiftet bo og i et skiftet bo

Afdødes del af fællesboet består blandt andet af børsnoterede aktier med en anskaffelsessum på 500.000 kr. Aktierne er siden købet steget i værdi, så aktiernes værdi er 750.000 kr. på tidspunktet for dødsfaldet. På tidspunktet for dødsfaldet kan der derfor opgøres en skattepligtig fortjeneste på aktierne på 250.000 kr. – dvs. der er en udskudt skat på aktierne svarende til skatteværdien (27%/42%) af fortjenesten.

Hvis du vælger at sidde i uskiftet bo udløses skatten af fortjenesten ikke, men du overtager i stedet for den udskudte skat. Rent teknisk overtager du den oprindelige skattemæssige anskaffelsessum på aktierne, således at du skal opgøre den fremtidige fortjeneste ved et evt. senere salg af aktierne med udgangspunkt i den oprindelige anskaffelsessum på 500.000 kr. Hvis du eksempelvis senere sælger aktierne til 800.000 kr., bliver du skattepligtig af en fortjeneste på 300.000 kr.

Hvis du i stedet for vælger at skifte *fællesboet*, så udløses skatten af fortjenesten i dødsboet – men KUN hvis dødsboet er skattepligtigt. Det vil altså sige, at hvis dødsboet er skattefrit, så fjernes den udskudte skat på aktierne, uden at der udløses skat. Rent teknisk betyder det, at du – eller andre arvinger – overtager en skattemæssig anskaffelsessum på 750.000 kr. Hvis aktierne senere sælges til 800.000 kr., kan der opgøres en skattepligtig fortjeneste på 50.000 kr., svarende til den værdistigning, der har været på aktierne siden dødsboskiftet.

OBS: Der er i eksemplet set bort fra fradragsberettigede købs- og salgsomkostninger.

Skifte af det uskiftede bo

Hvis du vælger at sidde i uskiftet bo, kan du til enhver tid vælge at skifte boet i levende live. I visse tilfælde skal du skifte, eksempelvis hvis du ønsker at indgå nyt ægteskab.

I forbindelse med et senere skifte indgår også dine efterfølgende formueerhvervelser i skiftet og medregnes derfor i aktiver og formue, når det skal afgøres, om det senere skifte er skattefrit eller skattepligtigt. Det gælder dog ikke udbetalinger fra din afdøde ægtefælles pensions- og forsikringsordninger, som stadigvæk er i behold på skiftetidspunktet. Det anbefales derfor, at eventuelle udbetalinger holdes adskilt fra den øvrige formue.

Et senere skifte kan derfor blive dyrt, både i forhold til at du skal skifte en større formue, men også i forhold til, at skiftet kan ændre sig fra et skattefrit skifte til et skattepligtigt skifte, hvis formuen forøges.

Husk at se på ønsker og behov i fremtiden

Det er vigtigt at overveje økonomi, ønsker og behov i fremtiden, når det skal vurderes, om det skattemæssigt er en god ide at sidde i uskiftet bo – særligt hvis det er muligt at foretage et skattefrit skifte af dødsboet, og dødsboet består af en formue med udskudt skat.

- Har du eksempelvis udsigt til formueforøgelser, som evt. indebærer at et senere skifte af det uskiftede bo bliver skattepligtigt?
- Har du et ønske om eller et behov for at sælge aktiverne med udskudt skat, så den udskudte skat bliver udløst?

Søg hjælp til at finde den bedste løsning for dig

Reglerne er komplekse, og det kan ikke siges entydigt, hvad der er den bedste løsning for dig. Det kræver det fulde indblik i ønsker, behov, fremtidige og skattemæssige forhold. Konkrete forhold kan gøre, at tommelfingerreglen ikke holder i din situation. Eller måske synes du ikke, at du har råd til at skifte, idet de øvrige arvinger skal tilgodeses.

Skifteretten har udarbejdet en vejledning om dødsboskifte, som kan findes på domstol.dk, og på skat.dk kan du læse mere om skat og de forskellige skifteformer (søg på dødsbo). Du kan også læse mere om skat og skifte af dødsbo i Jyske Banks faktaark "Skattemæssige overvejelser ved skifte af et dødsbo".

Måske er der behov for, at du søger ekstern rådgivning ved advokat og eller en skatterådgiver. Det er måske særligt relevant, når der er tale om et dødsbo, der ligger på grænsen mellem at være skattepligtigt og skattefrit, eller når der er tale om et komplekst dødsbo.

Dette faktaark beskriver generelle regler og er ikke konkret skattemæssig rådgivning om dine individuelle forhold. Jyske Bank garanterer ikke, at informationerne er fyldestgørende, og fraskriver sig erstatningsansvar for de dispositioner, du eventuelt foretager eller ikke foretager på baggrund heraf. Ønsker du rådgivning om dine personlige skatteforhold, så kontakt din egen revisor eller skatterådgiver.